

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De geest van het Oude Loo. Juliana en haar vriendenkring 1947-1957

Bree, J.T.L.M. van

Citation

Bree, J. T. L. M. van. (2015, June 24). *De geest van het Oude Loo. Juliana en haar vriendenkring 1947-1957*. Uitgeverij Conserve, Schoorl. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/33647>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/33647>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/33647> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Bree, Han van

Title: De geest van het Oude Loo. Juliana en haar vriendenkring 1947-1957

Issue Date: 2015-06-24

De geest van het Oude Loo

De geest van het Oude Loo

Juliana en haar vriendenkring 1947-1957

Proefschrift

ter verkrijging van de graad van Doctor aan de Universiteit Leiden,
op gezag van Rector Magnificus prof. mr. C.J.J.M. Stolker,
volgens besluit van het College voor Promoties
te verdedigen op woensdag 24 juni 2015 klokke 15:00 uur

door

Han van Bree

geboren in Veldhoven op 13 mei 1957

Promotor: prof. dr. H. te Velde

Promotiecommissie: prof. dr. M. Aerts, Universiteit van Amsterdam
prof. dr. M. Grever, Erasmusuniversiteit Rotterdam
prof. dr. G. Harinck, Vrije Universiteit Amsterdam
dr. D. Bos
dr. H. Paul

Voor mijn ‘oude’ meesters Theo Verhagen (Titus Brandsmaschool Veldhoven) en Jacques Peeters (Rythovius College Eersel)

Van dit proefschrift is ook een handelseditie verschenen bij Uitgeverij Conserve in Schoorl onder ISBN 978 90 5429 269 2 (www.conserve.nl)

Deze uitgave is tot stand gekomen met steun van het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten (www.fondsbjp.nl) **FONDS BIJZONDERE JOURNALISTIEKE PROJECTEN**

© 2015 Han van Bree (www.balkon-royale.nl)

Zetwerk binnenwerk: BECO DTP-PRODUCTIONS, Epe

Omslagontwerp: borinka-en-shamrock.nl

Foto's omslag: Archief Stichting Open Veld Werk (Amsterdam)

Foto's binnenwerk: ANP (Rijswijk), Archief Stichting Open Veld Werk (Amsterdam) en de privécollecties Imm (Utrecht), Kaiser (Amsterdam), Kars (Haarlem), Mijnsen (Elspeet/Nijmegen), Pierson (Leersum), De Vaere (Zeist), De Vries (Den Haag), Wildeman (Apeldoorn)

Foto auteur: Henny van Bree

Druk: Bariet, Steenwijk

‘Ik ben toch vrij de mensen te kiezen, met wie ik omga, en ook voor mij
geldt toch vrijheid van godsdienstige overtuiging?’

Koningin Juliana (1956)

Inhoud

Inleiding ‘De bevoorrechten van de voorhoede’	9
---	---

Deel I ‘Een goed koninklijk initiatief’

De aanloop (1947-1951)

1. Juliana’s vriendinnen	21
2. Hofmans aan het hof	31
3. Wilhelmina, Hofmans en Kaiser	49
4. Hofmansgetrouw hofpersoneel	59
5. De Meester en het instrument	69

Deel II ‘Jobstijdingen’

De eerste conferenties (1951-1952)

6. De lange eerste conferentie	85
7. Het misverstand rond Radhakrishnan	101
8. De rustige tweede conferentie	105
9. De onbewuste inspirator: Barbara Waylen	117
10. Ruzie tussen de voorbereiders	123
11. Vrede is het wapen dat het best doel treft	135
12. Afzeggingen treffen de derde conferentie	147

Deel III ‘De stilte waardevoller dan welk woord ook’

Het verloop van de conferenties (1951-1957)

13. De uitnodigingen: als van omhoog beschikt	159
14. De afzeggingen: Krishnamurti en vele anderen	179
15. De deelnemers: zoekende gelovigen	189
16. De bijeenkomsten: op de drempel van een nieuwe tijd	207
17. De rol van Juliana: theeschenkster en boegbeeld	239
18. De reacties in post en pers: harmonie van de geest	255
19. De (on)gewenste navolging: Inzicht en Urberg	271
20. De schijn van sekte en New Age	281

Deel IV ‘Het recht mijzelf te zijn’

De hofcrisis (1956-1957)

21. Beel, de vrouw en het (aan)recht	299
22. Bernhards Bilderberg	309
23. De hofcrisis	325
24. Juliana’s breuk met haar vriendinnen	343
25. Het hofconflict van Hofland tot heden	357

Conclusie: De kwetsbaarheid van Juliana	373
---	-----

Bijlagen	385
Noten	401
Bronnen	453
Register	459
Summary	467
Dankwoord	472
Over de auteur	479

